

MESTSKÉ ZASTUPITEĽSTVO V BANSKEJ BYSTRICI

Číslo:

Materiál na 16. zasadnutie
Mestského zastupiteľstva v Banskej Bystrici
dňa 29. apríla 2025

K bodu: Správa hlavného kontrolóra o výsledku kontroly č. 5/2025 - kontrola tvorby a použitia sociálneho fondu v Základnej škole, Golianova 8, Banská Bystrica v roku 2024.

Predkladateľ: PhDr. Ivan Holík, hlavný kontrolór Mesta Banská Bystrica

Spracovateľ: Útvar hlavného kontrolóra Mesta Banská Bystrica

Obsah materiálu:

1. Návrh na uznesenie
2. Správa hlavného kontrolóra o výsledku kontroly č. 5/2025

Počet strán: 5

V Banskej Bystrici, dňa: 26. 02. 2025

Návrh na uznesenie

K bodu: Správa hlavného kontrolóra o výsledku kontroly č. 5/2025 - kontrola tvorby a použitia sociálneho fondu v Základnej škole, Golianova 8, Banská Bystrica v roku 2024.

Mestské zastupiteľstvo

I. berie na vedomie

Správu hlavného kontrolóra o výsledku kontroly č. 5/2025 - kontrola tvorby a použitia sociálneho fondu v Základnej škole, Golianova 8, Banská Bystrica v roku 2024.

SPRÁVA HLAVNÉHO KONTROLÓRA O VÝSLEDKU KONTROLY č. 5/2025

(v zmysle § 18f, ods. 1 písm. d) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov).

Na základe poverenia hlavného kontrolóra Mesta Banská Bystrica zo dňa 14. 1. 2025 (poverenie č. 5/2025) začali dňa 15. 1. 2025 zamestnanci útvaru hlavného kontrolóra kontrolu tvorby a použitia sociálneho fondu v Základnej škole, Golianova 8, Banská Bystrica v roku 2024.

Kontrola bola vykonaná v súlade s § 18d a § 18e zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a v súlade s Plánom kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra Mesta Banská Bystrica na 1. polrok 2025, schváleného Mestským zastupiteľstvom Mesta Banská Bystrica uznesením č. 515/2024 - MsZ zo dňa 10. 12. 2024.

Kontrolovaným subjektom bola Základná škola, Golianova 8, Banská Bystrica. Oznámenie o začatí kontroly bolo osobne doručené kontrolovanému subjektu dňa 15. 1. 2025.

Cieľom kontroly bolo preveriť dodržiavanie a uplatňovanie zákona č. 152/1994 Z. z. o sociálnom fonde a o zmene a doplnení zákona č. 286/1992 Zb. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov, kolektívnej zmluvy v platnom znení a interného predpisu - tvorba a použitie sociálneho fondu.

V priebehu kontroly sa pri overovaní skutočností vychádzalo najmä z nasledovných všeobecne záväzných právnych predpisov a interných predpisov:

- zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“),
- zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- zákon č. 152/1994 Z. z. o sociálnom fonde a o zmene a doplnení zákona č. 286/1992 Zb. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom fonde“),
- zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov (ďalej len „zákon o dani z príjmov“),
- zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov,
- opatrenia MF SR č. MF/014915/2023-361 zo 7. decembra 2023, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenia MF SR zo dňa 12. 12. 2022 č. MF/014454/2022-36, ktorým ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovnej osnove pre obce, vyššie územné celky a nimi zriadené rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie,

- zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej „zákon o slobode informácií“),
- kolektívna zmluva uzatvorená medzi Základnou školou Golianova 8 a ZO OZ PŠaV pri Základnej škole Golianova 8 (účinná od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2024),
- smernica o tvorbe a použití sociálneho fondu (účinná od 1. 1. 2023).

Kontrola bola vykonaná na základe dokladov a dokumentov predložených kontrolovaným subjektom, išlo predovšetkým o nasledovné podklady:

- konto za účet (výpis obrátov) za účet 472 - Záväzky zo sociálneho fondu za roky 2023 a 2024,
- rekapitulácie miezd za rok 2024 – výpočet výšky prídelu do sociálneho fondu,
- výpisy z bankového účtu SK23 7500 0000 0040 1717 2667 za 1 – 12/2024,
- rozúčtovanie miezd za jednotlivé mesiace roka 2024,
- vybrané výplatné pásky zamestnancov,
- doklady preukazujúce použitie sociálneho fondu za rok 2024.

Sociálny fond slúži na realizáciu sociálnej politiky zamestnávateľa v oblasti starostlivosti o zamestnancov, ktorí sú u neho zamestnaní v pracovnom pomere. Základnou právnou normou pre tvorbu a následné použitie sociálneho fondu je zákon o sociálnom fonde.

Sociálny fond musí tvoriť povinne zamestnávateľ, ktorý má na území Slovenskej republiky sídlo, a to len za a pre zamestnancov, ktorí sú u neho v pracovnom alebo v obdobnom pracovnom vzťahu, napr. v služobnom pomere alebo v štátnozamestnaneckom vzťahu. Sociálny fond sa tvorí a používa v závislosti, či je alebo nie je u zamestnávateľa uzatvorená kolektívna zmluva a za podmienok ustanovených zákonom o sociálnom fonde.

V podmienkach kontrolovaného subjektu mal tento vypracovanú Smernicu o tvorbe a použití sociálneho fondu účinnú od 1. 1. 2023, ktorá upravovala jednotný, koordinovaný a záväzný postup pri tvorbe a použití sociálneho fondu, stanovenie podmienok jeho čerpania, ako aj zásad hospodárenia s prostriedkami sociálneho fondu. Uvedená smernica určila, že kontrolovaný subjekt, ako zamestnávateľ, dohodne s odborovým orgánom v kolektívnej zmluve výšku tvorby fondu, jeho použitie, podmienky poskytovania príspevkov a spôsob preukazovania výdavkom zamestnancom.

V kontrolovanom období mal kontrolovaný subjekt v platnosti kolektívnu zmluvu (ďalej len „KZ“), s účinnosťou od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2024. Uvedená KZ bola zverejnená v centrálnom registri zmlúv dňa 26. 1. 2023. Tvorbu sociálneho fondu, jeho výšku, použitie, poskytovanie príspevku zamestnancom upravoval čl. 27 KZ. Samotná tvorba a použitie sociálneho fondu na rok 2024 bola upravená v prílohe č. 3 ku KZ - Tvorba sociálneho fondu na rok 2024.

V zmysle čl. 27 KZ sa v podmienkach kontrolovaného subjektu sociálny fond tvoril:

- a) povinným prídedom vo výške 1 % a
- b) ďalším prídedom vo výške 0,15 %

zo súhrnu hrubých miezd alebo platov zúčtovaných zamestnancom na výplatu za kalendárny rok.

V zmysle § 6 zákona o sociálnom fonde má zamestnávateľ povinnosť viesť tvorbu a použitie fondu na osobitnom analytickom účte fondu alebo osobitnom účte v banke, tvoríť ho najneskôr v deň dohodnutý na výplatu mzdy alebo platu (za mesiac december môže zamestnávateľ tvoriť fond z predpokladanej výšky miezd

alebo platov a previesť finančné prostriedky na účet fondu do 31. decembra) a prevod finančných prostriedkov uskutočňovať do piatich dní po dni dohodnutom na výplatu mzdy alebo platu, najneskôr do konca kalendárneho mesiaca. Najneskôr do 31. januára nasledujúceho roka má zamestnávateľ povinnosť vykonať zúčtovanie prostriedkov fondu za predchádzajúci kalendárny rok. Nevyčerpaný zostatok fondu sa prevádza do nasledujúceho roka.

Kontrolou bol preverený výpočet tvorby sociálneho fondu zamestnancov a použitie príspevku zo sociálneho fondu za rok 2024 (tabuľka č. 1) v nadväznosti na smernicu o tvorbe a použití sociálneho fondu ako aj čl. 27 v nadväznosti na prílohu č. 3 KZ.

Kontrolovaný subjekt tvoril sociálny fond v zmysle kolektívnej zmluvy platnej v kontrolovanom období. Tvorbu a čerpanie sociálneho fondu viedol na osobitnom bankovom účte č. SK23 7500 0000 0040 1717 2667 vedenom v ČSOB a na príslušnom analytickom účte fondu 472 - Záväzky zo sociálneho fondu v zmysle § 6 ods. 1 zákona o sociálnom fonde. Prevod finančných prostriedkov bol uskutočňovaný v zmysle § 6 ods. 2 zákona o sociálnom fonde.

Tabuľka č. 1 Tvorba a použitie sociálneho fondu v roku 2024

Tvorba a použitie sociálneho fondu v roku 2024 (účet 472) v €		
Počiatočný stav sociálneho fondu k 31. 12. 2023		2 833,98
Tvorba v roku 2024		14 831,91
Použitie v roku 2024	príspevky na stravovanie zamestnancov	5 338,80
	rekreácia a regenerácia pracovnej sily	2 976,50
	kultúrne a spoločenské podujatia (posedenie pri ukončení školského roka, vianočné posedenie)	2 892,88
	sociálna výpomoc (§ 5 ods. 7 písm. l) zákona o dani z príjmov)	150,00
Použité sociálneho fondu spolu		11 358,18
Koncový stav sociálneho fondu k 31. 12. 2024		6 307,71

Použitie sociálneho fondu vymedzuje § 7 zákona o sociálnom fonde. V roku 2024 bol sociálny fond kontrolovaného subjektu použitý na príspevky na stravovanie, rekreáciu a regeneráciu pracovnej sily, kultúrne a spoločenské podujatia a sociálnu výpomoc zamestnancom, a to v súlade s prílohou č. 3 platnej KZ. Je možné konštatovať, že poskytnuté príspevky, ktoré predstavovali nepeňažný príjem zamestnanca podľa § 3 ods. 5 zákona o dani z príjmov boli jednotlivým zamestnancom dodatočne zdanené. Výnimku tvoril výdavok na zabezpečenie sociálnej výpomoci, ktorý bol od dane oslobodený v zmysle § 5 ods. 7 písm. l) zákona o dani z príjmov.

Kontrolou predložených dokladov neboli zistené porušenia ustanovení zákona č. 152/1994 Z. z. o sociálnom fonde v znení neskorších predpisov a interných predpisov kontrolovaného subjektu účinných v kontrolovanom období roku 2024.

Na základe predložených dokladov je možné poukázať na skutočnosť, že školská jedáleň pri základnej škole vystavovala v mene základnej školy, v zmysle kolektívnej zmluvy, faktúry za stravovanie, fakturovala škole ako zamestnávateľovi príspevok na stravovanie zo sociálneho fondu. V tejto súvislosti je dôvodné uniesť, že v kontrolovanom období išlo o proces vnútropodnikového zúčtovania, kde by bolo vhodnejšie vystavovať

vnútropodnikovú faktúru, resp. vzniknuté náklady zaúčtovať na základe interného účtovného dokladu, a to prostredníctvom účtu 395 – vnútorné zúčtovanie.

Správa z kontroly č. 5/2025 bola v súlade s § 22 ods. 1 zákona o finančnej kontrole a audite vypracovaná dňa 25. 2. 2025 a jej odovzdaním kontrolovanému subjektu dňa 25. 2. 2025 bola kontrola ukončená.

V súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám mestskému zastupiteľstvu túto správu o výsledku kontroly č. 5/2025.

V Banskej Bystrici: 26. 2. 2025

PhDr. Ivan Holík
hlavný kontrolór mesta
Mesto Banská Bystrica